

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1545

Karar No : 2022/650

TEMYZ EDENLER : **I- (DAVACI)** : Serbest Telekomünikasyon İletmecileri Derneği

VEKİL : Av. Gökhan Candoğan

UETS Kodu: 16727-27377-14444 (E-Tebliğat)

II- (DAVALI) : Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

UETS Kodu: 35540-00457-80670 (E-Tebliğat)

VEKİL : Av. İlayk Erdoğan Dağdemir

STEMİN KONUSU : Danıştay Onüçüncü Dairesinin 11/12/2019 tarih ve E:2013/77, K:2019/4236 sayılı kararının iptali ilkin kısmının davalı idare, reddetilen kısmının davacı tarafından temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunun 22/08/2012 tarih ve 2012/DK-59/406 sayılı kararı ile onaylanarak yürürlüğe giren "Telekomünikasyon İletişim Bağımlılığının Görev ve Yetkileri Kapsamında Sabit Telefon Hizmeti İletmecilerinin Kuracakları Altyapılara İlişkin Usul ve Esaslar"ın 3. maddesinin iptali istenilmektedir.

Daire kararının özeti: Danıştay Onüçüncü Dairesinin 11/12/2019 tarih ve E:2013/77, K:2019/4236 sayılı kararıyla;

Anayasa'nın "Haberleşme Hürriyeti" başlıklı 22. maddesine; 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun "Kurumun görev ve yetkileri" başlıklı 6. maddesinin 1. fıkrasının (g), (ı), (l), (s), () ve (y) bentlerine, 12. maddesinin 5. fıkrasına, 60. maddesinin 1. fıkrasına; 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun iktisadî tarihinde yürürlükte bulunan "İletişim tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması" başlıklı 135. maddesinin 1., 3., 6. ve 7. fıkralarına; 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu'nun iktisadî tarihinde yürürlükte bulunan Ek 7. maddesinin 1., 2. ve 10. fıkralarına; 2803 sayılı Jandarma Teşkilatı, Görev ve Yetkileri Kanunu'nun iktisadî tarihinde yürürlükte bulunan Ek 5. maddesine; 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Millî İstihbarat Teşkilatı Kanunu'nun 6. maddesine; 10/11/2005 tarih ve 25989 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Tespiti, Dinlenmesi, Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilmesi ve Kayda Alınmasına Dair Usul ve Esaslar ile Telekomünikasyon İletişim Bağımlılığının Kurulu, Görev ve Yetkileri Hakkında Yönetmelik'in iktisadî tarihinde yürürlükte bulunan "Tanımlar" başlıklı 3. maddesindeki "İletişim dinlenmesi ve kayda alınması" ve "Sinyal bilgisi" tanımlarına, 10. ve 17. maddelerine; 28/05/2009 tarih ve 27241 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği'nin iktisadî tarihinde yürürlükte bulunan 19. maddesinin 1. fıkrasının (u) bendine yer verilerek,

Aktarılan mevzuat uyarınca, telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin tespiti

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1545

Karar No : 2022/650

edilebilmesi, dinlenebilmesi ve sinyal bilgilerinin de erlendirilebilmesi için, kanunlarla belirlenen suçlara ili kin kuvvetli üphenin bulunması, ba ka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması ve hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde yetkili mercilerin hâkim onayına sunulmak kaydıyla yazılı emrinin olması gerekti i, aksi durumun haberle menin gizlili i ilkesinin ihlâli anlamına geldi i,

Bu kapsamda, i letmecilere ait trafiklerin, yukarıda aktarılan artları ta ımaları hâlinde ve gizlilik ilkesinin ihlâl edilmemesi kaydıyla ilgili mercilere tesliminin sa lanması gerekti i,

Üst hukuk kurallarının uygulanmasını sa lamak için idarece tesis edilen düzenleyici i lemlerin bireysel nitelikte olmayan, genel, soyut ve objektif kurallar içeren i lemler oldu u, düzenleyici i lemlerin bu özellikleri nedeniyle uygulanmakla tükenmeyip, yürürlü ünden sonra meydana gelen hukukî ili kilere uygulanan kurallar içerd i, bu nedenle, idarece düzenleyici i lem tesis edilirken, yapılan düzenlemenin herkes tarafından anla ılabilir, farklı anlamlara gelmeyecek ve yeni uyu mazlıkların ortaya çıkmasına sebep olmayacak nitelikte olması, düzenleyici i lemin kapsam ve sınırlarının açık bir ekilde ortaya konulmasının gerekti i,

Dava konusu Usul ve Esaslar'ın 3. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde, sabit telefon i letmecilerinin yetkilendirilmeleri kapsamında kendilerinden istenen veya düzenli olarak gönderilmesi talep edilen her türlü bilgi, belge ve verinin, Ba kanlı a teslim edilmesi gerekti inin düzenlendi i; Usul ve Esaslar'ın dava konusu edilmeyen 2. maddesinin 1. fıkrasında ise, Ba kanlı ın, Telekomünikasyon leti im Ba kanlı ını ifade etti inin belirtildi i,

Aktarılan yasal düzenlemeler gere ince ileti imin tespitinin ancak hâkim kararıyla, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerin varlı ı durumunda ise yasada belirtilen ki ilerinin alacakları kararlarla mümkün oldu u,

Usul ve Esaslar'ın 3. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde yer alan düzenleme ile, Telekomünikasyon leti im Ba kanlı ının faaliyet alanına giren bilgi, belge ve verilerden, bildiri için ilgili makamların kararı olması zorunlu olanlar yönünden herhangi bir ayrıma gidilmeden tümünün sabit telefon i letmecileri tarafından do rudan Ba kanlı a sunulmasının zorunlu tutuldu u, Usul ve Esaslar'ın herhangi bir kısmında "bilgi, belge ve veri"den neyin kastedildi ine ili kin bir açıklamaya yer verilmedi inden, madde metninin bu yönden belirsiz hâle geldi i,

Telekomünikasyon leti im Ba kanlı ının görev alanının, 5397 sayılı Kanun kapsamındaki önleyici-istihbari ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 135. maddesi kapsamında belirlenen adli amaçlarla, telekomünikasyon yoluyla yapılan ileti imin tespiti, dinlenmesi, sinyal bilgilerinin de erlendirilmesi ve kayda alınmasına yönelik i ve i lemleri tek bir merkezden yürütmek oldu u; bu faaliyetlerinin haberle me özgürlü ü ve özel hayatın gizlili ine müdahale niteli i bulundu u; düzenlemenin, Ba kanlı ın söz konusu faaliyeti gerçekte tirebilmesi için kullanaca ı teknik altyapının mevcut ve yeni yetkilendirilecek

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1545

Karar No : 2022/650

İ letmeler tarafından oluşturulmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla yapıldığı dikkate alındığında, bildirim için ilgili makamların kararı gerekli olanlar yönünden bir ayrıma gidilmeksizin, Bakanlık görev alanına giren "her türlü" bilgi, belge ve verinin İ letmecilerce sunulmasını zorunlu tutan madde metninin, "bilgi, belge ve veri"lerin niteliğinin hiçbir tereddüde mahal vermeyecek açıklıkta belirtilmesi yoluyla yeniden düzenlenmesi suretiyle, maddedeki kişisel veri mahiyetinde ve haberleşme özgürlüğü ile ilgili olan bilgi, belge ve verilerin ilgili makamların kararı olmasa da bildirim zorunlu olduğu ekinde yanlı olarak anlaşılmalı ve uygulamaya yol açabilecek belirsizliğin giderilmesi gerektiği,

Anılan düzenlemelerin kapsamına giren bir hususun Bakanlık tarafından istenebilmesi için yasal düzenlemede belirtilen kişilerin bu konuda karar vermesi zorunlu olmasına rağmen, dava konusu bentte, sabit telefon İ letmecileri tarafından yetkilendirmeleri kapsamında kendilerinden istenen bilgi, belge ve verinin Bakanlık'a sunulması için, belirtilen makamların bu bilgi, belge ve verinin tespit ve bildirimine ilişkin bir kararı olması gerektiğine dair bir ibareye yer verilmediği, böylece Bakanlık'ın isteyeceği her türlü bilgi, belge ve verinin, bu konuda ilgili makamların bir kararı olmasa da, Bakanlık'a verilmesi gerektiği ekinde anlaşılmalı ve sebep olacak ekinde düzenleme yapıldığı görüldüğünden, Usul ve Esaslar'ın 3. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde hukuka uygunluk bulunmadığı,

Usul ve Esaslar'ın 3. maddesinin 1. fıkrasının (l) ve (m) bentlerine gelince;

Anılan bentlerde, İ letmeciler tarafından süresi içinde altyapının kurulmaması durumunda para cezası uygulanacağı, buna rağmen altyapının yine de kurulmaması hâlinde yetkilendirmelerinin iptal edileceğinin düzenlendiği, bununla birlikte, bu düzenlemenin Bakanlık'ına bir yaptırım sevk etmediği, getirilen düzenlemenin 5809 sayılı Kanun'un 60. maddesinin 1. fıkrasıyla birlikte değerlendirilmesi gerektiği, hukuk devleti ilkesinin bir unsuru olan cezaların yasallığı ilkesi gereğince İ letmecilere yaptırım uygulanabilmesi için Kanun'un 60. maddesinin 1. fıkrasında öngörülen koşulların gerçekleştirilmesi gerektiği, dava konusu bu bentlerin ise Kanunun uygulanması kapsamında anılan maddenin açıklaması olarak bu maddeye zımnen bir atıf olarak kabul edilebileceğinden anılan kurallarda hukuka aykırılık görülmediği,

5397 sayılı Kanun ile 5651 sayılı Kanun ve 5809 sayılı Kanun'un ilgili kurallarının birlikte değerlendirilmesinden, elektronik haberleşme sistemleri üzerinden milli güvenlikle ilgili olarak kanunlarla getirilen taleplerin karılanmasına yönelik olarak İ letmecilerce yapılacak veri, bilgi ve belge tesliminin kamu hizmetinin bir parçası olarak kabul edilmesi gerektiği; anılan hizmetin bedeli karılığında yerine getirileceğine ilişkin mevzuatta herhangi bir düzenlemenin bulunmadığı; aksine, yerine getirilmemesi durumunun yaptırıma bağlandı; ayrıca, mevzuat uyarınca İ letmecilere yüklenen bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi, kamu düzeni ve milli güvenlik gibi önemli bir konuda ciddi risk ve kayıplara neden olacaktır,

Bu nedenle, Usul ve Esaslar'ın iptali istenilen 3. maddesinin diğer kısımlarının, 5809

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1545

Karar No : 2022/650

sayılı Kanun'un 12. maddesi ve Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliğinin 19. maddesinin 1. fıkrasının (u) bendinin uygulanması kapsamında tesis edildiği ve bu kısımlarında üst hukuk kurallarına aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşıldığı gerekçeleriyle,

Dava konusu Usul ve Esaslar'ın 3. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinin iptaline, aynı maddenin iptali istenen diğer kısımları yönünden ise davanın reddine karar verilmiştir.

TEMYZ EDENLERİN DEDİMLERİ : Davacı tarafından, iptali istenen maddede haberleşme verilerinin Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına aktarılması için gerekli sistemlerin kurulmaması eyleminin "yetkilendirmenin iptali" yaptırımına bağlandı, dava konusu düzenlemenin iptaline karar verilen kısımları için Dairece kabul edilen gerekçenin bu düzenleme bakımından da geçerli olduğu, öte yandan dava konusu düzenlemenin tesis edildiği tarih itibarıyla 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ve ilgili mevzuatta gerekli sistemlerin kurulmaması fiili için "yetkilendirmenin iptali" yaptırımının öngörülmediği, 5809 sayılı Kanun uyarınca "yetkilendirmenin iptali" yaptırımının yalnızca Kurumun belirlediği sürede yetkilendirme ücretinin ödenmemesi ve ağırlık kusur hallerinde söz konusu olabileceği, dava konusu Usul ve Esaslar'da öngörülen alt yapının kurulması işinin kamu hizmetinin bir parçası olarak nitelendirildiği, ancak bu nitelendirmenin davalı idarenin keyfi bir şekilde sürekli denetim istekleriyle işletmecilere başvurabileceği anlamını taşımadığı, bu durumun hukuki belirlilik ve güvenlik ilkeleriyle bağdaşmadığı belirtilerek, Daire kararının davanın reddi yolundaki kısmının bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

Davalı idare tarafından, temyize konu Daire kararıyla iptaline hükmedilen düzenlemede işletmecilere yetkilendirme kapsamında istenen veya düzenli olarak gönderilmesi talep edilen bilgi, belge ve verilerin Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına teslimi konusunda yükümlülük getirildiği, anılan düzenlemede haberleşmenin denetlenmesi ile ilgisi olmayan ve kişisel veri niteliği taşımayan bilgi, belge ve verilerin kast edildiği, nitekim haberleşmenin denetlenmesi kapsamında işletmecilerden talep edilen bilgi, belge ve verilerin 5271 ve 5397 sayılı Kanunlar uyarınca ancak hakim kararıyla istenebileceği konusunda herhangi bir tereddütün söz konusu olmadığı, öte yandan 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun " işletmecilerin hak ve yükümlülükleri" başlıklı 12. maddesinde Kurumlarına işletmecilerden bilgi ve belge isteme konusunda yetki verildiği, dolayısıyla iptaline hükmedilen düzenlemede yer alan bilgi ve belge talebinin bu bağlamda değerlendirilmesi gerektiği, tüm bu anlatımlar doğrultusunda Daire kararında ifade edildiği gibi, iptaline hükmedilen düzenlemede hukuken herhangi bir belirsizlik bulunmadığı, Anayasa, 5271 ve 5397 sayılı Kanunlar uyarınca iletişimin tespiti, dinlenmesi, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınması işlemlerinin Kurumlarınca tek bir merkezden yürütüldüğü, bu çerçevede anılan işlemlerin yürütülebilmesi için adli, askeri ve kolluk mercilerince talep edilen bilgi, belge ve verilerin işletmeciler tarafından Kurumlarına nasıl iletileceği ile ilgili düzenleme yapılmasının

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1545

Karar No : 2022/650

anılan Kanunlar ile Kurumlarına verilen görevin zorunlu bir sonucu oldu u, aynı ekilde 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkındaki Kanun'un Kurumlarına yükledi i görevlerin icrası kapsamında i letmecilere bir takım yükümlülüklerin getirildi i, anılan yasal düzenlemelerin getirdi i görevler kapsamında 5809 sayılı Kanun'un 12. maddesinin 5. fıkrası ile Elektronik Haberle me Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeli 'nin 19. maddesinin 1. fıkrasının (u) bendi kapsamında tesis edilen dava konusu Usul ve Esaslar'ın hukuka uygun oldu u belirtilerek, Daire kararının iptale yönelik kısmının bozulması gerekti i ileri sürülmektedir.

KAR I TARAFIN SAVUNMASI : Davacı tarafından, Danı tay Onüçüncü Dairesince verilen kararın iptale yönelik kısmının usul ve hukuka uygun bulundu u ve davalı idarenin temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek, davalı idarenin temyiz isteminin reddi gerekti i savunulmaktadır.

Davalı idare tarafından, Danı tay Onüçüncü Dairesince verilen kararın davanın reddine yönelik kısmının usul ve hukuka uygun bulundu u ve davacının temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek, davacının temyiz isteminin reddi gerekti i savunulmaktadır.

DANI TAY TETKİK HÂKİM MEHMET CELAL UZUNKAYA'NIN DÜ ÜNCES : Dava konusu Kurul kararının tesis edildi i tarih itibarıyla yürürlükte bulunan "Telekomünikasyon Kurumu Tarafından İletmecilere Uygulanacak İdari Para Cezaları ile İdare Müeyyide ve Tedbirler Hakkında Yönetmelik" in 23. maddesinde, " İletmeci, kamu güvenlik ve istihbarat kurumlarının, özel yasaları ile kendilerine verilmi bulunan görevleri yerine getirmelerine imkan sa layacak tedbirleri almaya yönelik olarak; Anayasa ve Kanun hükümleri çerçevesinde; Kurum ve ilgili mevzuatları uyarınca güvenlik veya istihbarat kurumları tarafından talep edilecek hususları yerine getirmekle ve gerekli hallerde altyapı dahil olmak üzere sistemlerini uygun hale getirmekle ve bu alandaki güncellemeleri uygulamakla yükümlüdür. Kurum tarafından verilen süre içerisinde bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde i letmecinin bir önceki takvim yılına ait cirosunun %3'üne (yüzde üç) kadar idari para cezası uygulanır." hükmüne yer vermi tir.

Dava konusu Usul ve Esaslar'ın 3. maddesinin 1. fıkrasının (I) ve (m) bentlerinde ise, gerekli altyapıyı kurmayan i letmecilere idari para cezasının uygulanacağı, buna rağmen gerekli altyapıyı kurmayanların yetkilendirmelerinin iptal edilece i öngörülmü tür.

Buna göre, tesis edildi i tarih itibarıyla yürürlükte bulunan Yönetmelik'te, kamu güvenlik ve istihbarat kurumlarının özel yasalarıyla kendilerine tevdi edilen görevleri icra edebilmeleri için gerekli olan altyapının i letmecilerce kurulmaması fiilinin yalnızca idari para cezası yaptırımına ba lanmış olması kar ısında, dava konusu Usul ve Esaslar'ın 3. maddesinin 1. fıkrasının (I) ve (m) bentlerinde gerekli altyapıyı kurmayan i letmecilerin idari

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1545

Karar No : 2022/650

para cezasına ra men altyapıyı kurmaması durumunda yetkilendirmelerinin iptal edilece ini öngören hükümlerde hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davacının temyiz isteminin kısmen kabulü ile, Daire kararının dava konusu Usul ve Esaslar'ın 3. maddesinin 1. fıkrasının (l) ve (m) bentlerinde yer alan "buna ra men gerekli altyapıyı kurmayanların yetkilendirmelerinin iptal edilmesi" ibareleri yönünden davanın reddi yolundaki kısmının bozulması, Daire kararının di er kısımlar yönünden ise onanması gerekti i dü ünülmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Danı tay dari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gere i görü üldü:

HUKUK DE ERLEND RME:

Danı tay dava dairelerinin nihai kararlarının temyizen incelenerek bozulması, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan;

"a) Görev ve yetki dı ında bir i e bakılmı olması,

b) Hukuka aykırı karar verilmesi,

c)Usul hükümlerinin uygulanmasında kararı etkileyebilecek nitelikte hata veya eksikliklerin bulunması" sebeplerinden birinin varlı ı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, temyiz dilekçelerinde ileri sürülen iddialar kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemi tir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1.Tarafların temyiz istemlerinin reddine,

2.Yukarıda özetlenen gerekçeyle kısmen davanın reddine kısmen iptale yönelik

Danı tay Onüçüncü Dairesinin 11/12/2019 tarih ve E:2013/77, K:2019/4236 sayılı kararının **ONANMASINA,**

3.Kesin olarak, 24/02/2022 tarihinde, temyize konu Daire kararının iptale yönelik kısmı yönünden oyçoklu u, davanın reddine yönelik kısmı yönünden ise oybirli i ile karar verildi.

Ba kan

Hasan

GÜZELER

Üye

Ziya

ÖZCAN

Üye

Mustafa

GÖKÇEK

Üye

Ali

KAZAN

Üye

Bilal

ÇALI KAN

(X)

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1545

Karar No : 2022/650

Üye

Hasan
ODABA I

Üye

Muhsin
YILDIZ

Üye

Hasan
ÖNAL

Üye

Bilge
APAYDIN

Üye

Ali
ÜRKER
(X)

Üye

Fatih
TERZ

Üye

Recep
KILIÇ

Üye

Ömer
C VR

Üye

Sami
KARATEK N
(X)

Üye

Kemal
KUKU

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1545

Karar No : 2022/650

KAR IOY

X- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun i lem tarihinde yürürlükte bulunan " leti imin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması" ba lıklı 135. maddesinin birinci fıkrasında, bir suç dolayısıyla yapılan soru turma ve kovu turmada, suç i lendi ine ili kin kuvvetli üphe sebeplerinin varlı ı ve ba ka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının kararıyla üpheli veya sanı ın telekomünikasyon yoluyla ileti iminin tespit edilebilece i, dinlenebilece i, kayda alınabilece i ve sinyal bilgilerinin de erlendirilebilece i, Cumhuriyet savcısının kararını derhâl hâkimin onayına sunaca ı ve hâkimin, kararını en geç yirmidört saat içinde verece i, sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi hâlinde tedbirin Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılaca ı; üçüncü fıkrasında, birinci fıkra hükmüne göre verilen kararda, yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak ki inin kimli i, ileti im aracının türü, telefon numarası veya ileti im ba lantısını tespiti imkân veren kodu, tedbirin türü, kapsamı ve süresinin belirtilece i, tedbir kararının en çok üç ay için verilebilece i, bu sürenin bir defa daha uzatılabilece i, ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde i lenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi hâlinde, hâkimin bir aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzatılmasına karar verebilece i; altıncı fıkrasında, bu madde kapsamında dinleme, kayda alma ve sinyal bilgilerinin de erlendirilmesine ili kin hükümlerin ancak fıkroda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilece i; yedinci fıkrasında ise, bu maddede belirlenen esas ve usuller dı nda hiç kimsenin, bir ba kasının telekomünikasyon yoluyla ileti imini dinleyemeyece i ve kayda alamayaca ı kurallarına yer verilmi tir.

2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu'nun i lem tarihinde yürürlükte bulunan Ek 7. maddesinin birinci fıkrasında, polisin Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlü üne, Anayasa düzenine ve genel güvenli ine dair önleyici ve koruyucu tedbirleri alaca ı, emniyet ve asayi i sa lamak üzere, ülke seviyesinde istihbarat faaliyetlerinde bulunaca ı, bu amaçla bilgi toplayaca ı, de erlendirece i, yetkili mercilere veya kullanma alanına ula tıraca ı, Devletin di er istihbarat kurulu larıyla i birli i yapaca ı; 5397 sayılı Kanun ile eklenen ikinci fıkrasında, birinci fıkroda belirtilen görevlerin yerine getirilmesine yönelik olarak, 5271 sayılı Kanun'un, casusluk suçları hariç, 250. maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı suçların i lenmesinin önlenmesi amacıyla, hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Emniyet Genel Müdürü veya stihbarat Dairesi Ba kanının yazılı emriyle, telekomünikasyon yoluyla yapılan ileti imin tespit edilebilece i, dinlenebilece i, sinyal bilgileri de erlendirilebilece i, kayda alınabilece i, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde verilen yazılı emrin, yirmidört saat içinde yetkili ve görevli hâkimin onayına sunulaca ı, hâkimin, kararını en geç yirmidört saat içinde verece i, sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi hâlinde tedbirin derhâl

T.C.

DANI TAY

DAR DAVA DA RELER KURULU

Esas No : 2020/1545

Karar No : 2022/650

kaldırılacağı, bu hâlde dinlemenin içeriğine ilişkin kayıtların en geç on gün içinde yok edileceği, durumun bir tutanakla tespit olunacağı ve bu tutanağın denetimde ibraz edilmek üzere muhafaza edileceği; onuncu fıkrasında, bu maddede belirtilen telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişime ilişkin idareler ile 5271 sayılı Kanunun 135. maddesi kapsamında yapılacak dinlemelerin, Telekomünikasyon Kurumu bünyesinde, Kurum başkanına doğrudan başlı "Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı" adıyla kurulan tek bir merkezden yürütüleceği, oluşturulan bu Başkanlığın bir başkan ile daire başkanlıklarından oluşacağı, bu Başkanlıkta Millî İstihbarat Teşkilatı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığının ilgili birimlerinden birer temsilci bulundurulacağı, verilen görevleri yerine getirmek üzere yeterli kadar da personel istihdam edileceği, Ulaştırma Bakanlığı'nın bu merkezle ilgili altyapıyı hazırlamakla yükümlü olacağı kuraları yer almıştır.

2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nun 1. maddesinde 2017 tarihinde yürürlükte bulunan ve 5397 sayılı Kanun ile eklenen Ek 5. maddesinde ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Millî İstihbarat Teşkilatı Kanunu'nun 6. maddesine 5397 sayılı Kanun ile eklenen fıkralar ile, 2559 sayılı Kanun'un yukarıda aktarılan hükümleri doğrultusunda telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin tespit edilebileceği, dinlenebileceği, sinyal bilgilerinin de derlendirebileceği ve kayda alınabileceğine ilişkin düzenlemeler yapılmış ve bu idarelerin Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı bünyesinde yapılacağı belirtilmiştir.

Dava konusu Usul ve Esaslar'ın "Amaç ve kapsam" başlıklı 1. maddesinde, "(1) Bu Usul ve Esaslar, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın görev ve yetkileri kapsamında sabit telefon hizmeti işletmecilerinin kuracakları altyapılara ilişkin usul, esas ve standartları kapsar." düzenlemesine yer verilmiştir.

Anılan madde gereğince, dava konusu Usul ve Esaslar'ın, sabit telefon hizmeti işletmecilerinin kuracakları altyapıların usul, esas ve standartlarını belirlemek için tesis edildiği, düzenlemede altyapı kurulduktan sonra kurulan altyapı kapsamında istenilen bilgi, belge ve verinin içeriğine ilişkin herhangi bir düzenlemeye yer verilmediği görülmektedir.

Yukarıda yer verilen 5271 ve 2559 sayılı Kanunlar'da, işletmecilerden hangi bilgi, belge ve verilerin istenilebileceği ve bu bilgi, belge ve verileri kimin isteyebileceği açıkça düzenlenmiştir.

Bu nedenle, dava konusu Usul ve Esaslar'ın sadece sabit telefon hizmeti işletmecilerinin kuracakları altyapılara ilişkin usul, esas ve standartları kapsadığı ve işletmecilerden hangi bilgi, belge ve verinin kim tarafından hangi usulle istenilebileceğinin anılan Kanunlarda açıkça düzenlendiği göz önüne alındığında, Usul ve Esaslar'ın Dairece iptaline karar verilen bendi gereğince yetkilendirme kapsamında istenen veya düzenli olarak Başkanlığa gönderilmesi talep edilen her türlü bilgi, belge ve veriyi 5271 ve 2559 sayılı Kanunlar gereğince Başkanlığın istemeye yetkili olduğu belgelerle sınırlı olarak anlaşılması gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır.

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER KURULU
Esas No : 2020/1545
Karar No : 2022/650

Bu itibarla, Usul ve Esaslar'ın 3. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde hukuka aykırılık bulunmadığından, davalı idarenin temyiz isteminin kabulü ile, Daire kararının iptale yönelik kısmının bozulması gerektiği oyuyla, karara katılmıyoruz.

Üye
Bilal
ÇALI KAN

Üye
Ali
ÜRKER

Üye
Sami
KARATEK N